

Onderzoek

Transitie

Erik Boot, arts voor verstandelijk gehandicapten

Studiedag Stichting Steun 22Q11, zondag 19 november 2017

Resultaten van recent onderzoek

The Dalglish Family Hearts and Minds Clinic

Diagnostische zoektocht

(Palmer e.a., 2017 – aangeboden voor publicatie)

- Gemiddeld 7 (2-15) verschillende medische specialisatie gebieden vóór diagnose 22q11.2 deletie wordt gevonden. (Excl. huisarts en kinderarts).
- Gemiddelde tijd tot diagnose: 4,5-5 jaar.
- Minderheid diagnosen in 1^e levensjaar.

Betekenis, o.a.:

- Educatie aan (toekomstige) artsen
- Hielprikscreen?!

Obesity in adults with 22q11.2 deletion syndrome

Sarah L. Voll, MSc^{1,2}, Erik Boot, MD, PhD²⁻⁴, Nancy J. Butcher, PhD²,
Samantha Cooper, MHSc, RD⁴, Tracy Heung², Eva W.C. Chow, MD, FRCPC^{2,3},
Candice K. Silversides, MD, FRCPC^{4,5} and Anne S. Bassett, MD, FRCPC²⁻⁶

- Onderzoek >200 volwassenen
- Gem. lft 26,7 jr

43,5% obesitas in medisch voorgeschiedenis

Vaker bij mensen met psychofarmaca

Betekenis:

- leefstijl!
- 22q11.2 deletie - extra opletten wat je eet en drinkt

- Vroeg begin (gem. 40 jr.)
- Soms lastig te herkennen of te onderscheiden van onschuldige bewegingsproblemen
- Reageert goed op reguliere medicijnen

Betekenis:

- Scholing aan artsen (o.a. neurologen)
- Trek a/d bel bij twijfel

- Parkinsonisme (trage bewegingen, tremoren [trillen], stijfheid)
- Paradoxe uitslagen hersenscans (meer ipv minder dopamine cellen?)

Betekenis:

- Mensen met een 22q11.2 deletie hebben vaker *parkinsonisme*; dit is meestal niet de *ziekte* van Parkinson
- Trek a/d bel bij twijfel

BRAIN
A JOURNAL OF NEUROLOGY

Neuroimaging and clinical features in adults with a 22q11.2 deletion at risk of Parkinson's disease

Nancy J. Butcher,^{1,2} Connie Marras,^{3,4} Margarita Pondal,³ Pablo Rusjan,^{5,6} Erik Boot,^{6,7} Leigh Christopher,^{2,3,5,8} Gabriela M. Repetto,⁹ Rosemarie Fritsch,¹⁰ Eva W. C. Chow,^{1,6} Mario Masellis,¹¹ Antonio P. Strafella,^{2,3,4,5,8,12} Anthony E. Lang,^{2,3,4,12,13} and Anne S. Bassett^{1,2,6,7,14,15}

Onderzoek naar de 'niet-medicamenteuze' behandeling van psychische problemen bij mensen met een 22q11.2 deletie

Betekenis:

- Onderzoek is nodig
- Aanwijzingen dat aanpassingen van reguliere behandelingen nodig zijn

Transitie van zorg(en) bij adolescenten

“Een kleine stap voor de mensheid, een grote voor iemand met een 22q11.2 deletie”

A photograph of an astronaut in a white spacesuit standing on the lunar surface. To the left, an American flag is planted in the ground. The background is the dark, cratered surface of the moon.

**ONE SMALL STEP FOR MAN,
ONE GIANT LEAP FOR MANKIND...**

Transitie: overgang, verandering

Verandering medische aandachtspunten

Kinderleeftijd

- Ontwikkeling/mijlpalen
- Immuun systeem
- Aangeboren hartaandoening
- Gehemelte/spraak
- Aandacht en concentratie, angsten
- Voedingsproblemen
- Calcium, schildklier

Verhoogde kans op lichamelijke problemen en vertraagde ontwikkeling

Volwassen leeftijd

- Calcium, schildklier
- Overgewicht/obesitas
- Vermoeidheid
- Angsten
- Psychosen
- Epileptische aanvallen
- Bewegings stoornissen

Verhoogde kans op neuropsychiatrische aandoeningen

Verandering van

School

werk

Verandering van wonen?

Verandering van relaties

- Sibs uit huis
- Wegvallen vriendjes/
vriendinnetjes van school?
- Op jezelf wonen?
- Hoe maak ik nieuwe
vriend(inn)en? (*internet*)

Verandering wetten/regelgeving,
financieën etc...

Verandering van medische zorg

- Huisarts
  - Kinderarts (*regie-voerend arts, regiebehandelaar*)
  - 22q11-poli in het WKZ, Utrecht (*expertisecentrum; consultatie, kennisbundeling, wetenschappelijk onderzoek*)
  - Betrokken specialisten (b.v. cardioloog, KNO-arts, orthopeed)
- Huisarts
  - AVG (*regie-voerend arts, regiebehandelaar*)
  - 22q11-poli in het MUMC, Maastricht (*expertisecentrum; consultatie, kennisbundeling, wetenschappelijk onderzoek*)
  - Betrokken specialisten (b.v. psychiater, neuroloog, endocrinoloog)

Bedankt voor jullie aandacht!

e.boot@hartekampgroep.nl

erik.boot@uhn.ca

